

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.032.04.2019

Jarosław Kaczmarek
Dyrektor Sądu Okręgowego w Poznaniu

ul. Hejmowskiego 2
61-736 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/083 – Optymalizacja kosztów energii elektrycznej w jednostkach sektora finansów publicznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Sąd Okręgowy w Poznaniu ul. Hejmowskiego 2 61-736 Poznań
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Kaczmarek, Dyrektor Sądu Okręgowego, od 15 lipca 2002 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prowadzenie analiz w zakresie optymalizacji kosztów energii elektrycznej. 2. Podejmowanie działań w zakresie wprowadzenia oszczędności w kosztach energii elektrycznej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017 – 2019, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem lub po tym okresie, które mają związek z działaniami objętymi kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Krzysztof Kowalak, Inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/175/2019 z 9 grudnia 2019 r. i nr LPO/27/2020 z 17 lutego 2020 r. (akta kontroli tom I str. 1-1b)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Sąd Okręgowy w okresie objętym kontrolą nie prowadził analiz w zakresie optymalizacji kosztów energii elektrycznej, które swoim zakresem obejmowałyby m.in. opłaty z tytułu usług dystrybucji energii elektrycznej. Nie wyznaczono również osób odpowiedzialnych za ich sporządzenie.

W Sądzie Okręgowym wprowadzono rozwiązania organizacyjne i techniczne mające na celu ograniczenie zużycia energii elektrycznej (np. centralne wyłączanie zasilania realizowanego dla urządzeń klimatyzacji dla części biurowych budynku w okresie grzewczym, czujniki ruchu, wyłączanie urządzeń elektrycznych przez pracowników, wygaszanie świateł). Nie podjęto jednak skutecznych działań w celu wprowadzenia oszczędności w wydatkach na dystrybucję energii elektrycznej.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały na:

- nieprzeprowadzeniu analiz kosztów dystrybucji energii elektrycznej,
- niedostosowaniu mocy umownej do faktycznych potrzeb obiektów Sądu Okręgowego oraz podległych sądów rejonowych,
- niepodejmowaniu skutecznych działań w celu zmniejszenia opłat za pobór energii biernej pojemnościowej,
- niewystępowaniu o faktury za energię elektryczną związane z umową o zasadach wspólnego korzystania z nieruchomości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prowadzenie analiz w zakresie optymalizacji kosztów energii elektrycznej.

Opis stanu faktycznego

1.1. Sąd Okręgowy wraz z sądami rejonowymi, dla których Dyrektor Sądu Okręgowego (dalej: Dyrektor Sądu lub Dyrektor) wykonuje zadania Dyrektora Sądu Rejonowego⁴, wg stanu na 1 stycznia 2017 r. posiadał 27 punktów poboru energii elektrycznej (dalej PPE)⁵, w tym dwa PPE z grupą taryfową B21, siedem z C21, jeden z C22a oraz 17 z C11. Natomiast wg stanu na 30 listopada 2019 r. posiadał 28 PPE (wzrost o jeden PPE w grupie taryfowej C21). Wszystkie umowy na świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zostały zawarte z Enea Operator Sp. z o.o. na czas nieokreślony. Z tytułu usług dystrybucji energii elektrycznej Sąd Okręgowy ponosił opłaty: sieciową stałą i przejściową (związane z zamówioną mocą), sieciową zmienną, jakościową, kogeneracyjną (związane z przesyłem energii czynnej), abonamentową i OZE⁶, a także z tytułu przekroczenia mocy umownej oraz za energię bierną indukcyjną i pojemnościową.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Tj. Sądy Rejonowe w: Chodzieży, Gostyniu, Grodzisku Wlkp., Kościanie, Nowym Tomysłu, Obornikach, Rawiczu, Śremie, Środzie Wlkp., Wolsztynie, Wrześni, Złotowie.

⁵ Pojęcie przyjęte do potrzeb kontroli NIK. Według § 2 pkt 3 rozporządzeń taryfowych, miejsce dostarczania energii elektrycznej to punkt w sieci, do którego operator dostarcza energię elektryczną, określony w umowie o przyłączenie do sieci albo w umowie o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej albo w umowie kompleksowej, będący jednocześnie miejscem odbioru tej energii.

⁶ Oplata wprowadzona ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478 ze zm.).

(akta kontroli tom I str. 66-183, 185a-185d, tom II str. 1548-1549)

1.2. W poszczególnych latach okresu 2017-2019, Sąd Okręgowy wydał odpowiednio: 887,60 tys. zł, 792,23 tys. zł (spadek o ok. 11% w stosunku do 2017 r.) i 858,60 tys. zł (wzrost o ok. 8% w stosunku do 2018 r.) na zakup energii czynnej oraz 763,46 tys. zł, 799,93 tys. zł (wzrost wydatków o ok. 5% w stosunku do 2017 r.) i 909,88 tys. zł (wzrost o ok. 14% w stosunku do 2018 r.) na zakup usług dystrybucji energii elektrycznej. Główną przyczyną zmian w poniesionych kosztach na zakup energii czynnej była określona w umowach generalnych na dostawę energii elektrycznej dla sądów powszechnych stawka za opłatę jednostkową, która wyniosła: w 2017 r. 250,00 zł netto/MWh, w 2018 r. 217,90 zł netto/MWh (spadek o ok. 13% w stosunku do 2017 r.) oraz w 2019 r. 217,90 zł netto/MWh. Natomiast wzrost kosztów dystrybucji energii elektrycznej związany był m.in. ze stałym wzrostem opłaty stałej sieciowej (w 2017 r. było to 10,3 zł netto za kW, w 2018 r. 10,496 zł oraz w 2019 r. 12,709 zł) i wystąpieniem opłat za ponadumowny pobór energii biernej.

(akta kontroli tom IV str. 1088-1242, tom V str. 1505-1508, 1546-1547)

1.3. W okresie objętym kontrolą, w Sądzie Okręgowym obowiązywały oddzielne umowy na dystrybucję energii elektrycznej zawarte z Enea Operator Sp. z o.o. dla poszczególnych PPE oraz na zakup energii elektrycznej, zawarte z: Corrente Sp. z o.o. na 2017 r.⁷, Polskim Koncernem Naftowym Orlen S.A. na 2018 r.⁸ oraz PGE Obrót S.A. na 2019 r.⁹ i 2020 r.¹⁰ Wyboru dostawcy energii czynnej dla sądów powszechnych dokonywano centralnie¹¹ przez Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej przy Sądzie Apelacyjnym w Krakowie (dalej: Centrum Zakupów), które zawierało umowy generalne (ramowe) na dostawę energii elektrycznej na rzecz sądów powszechnych. Na ich podstawie Dyrektor Sądu zawierał umowy wykonawcze ze sprzedawcami energii elektrycznej.

(akta kontroli tom IV str. 1088-1242)

1.4. Zgodnie z obowiązującymi w okresie objętym kontrolą regulaminami organizacyjnymi oraz wyjaśnieniami Dyrektora Sądu, w jednostce nie wyznaczono komórek ani pracowników, którym przypisano zadania związane z prowadzeniem analiz optymalizacji energii elektrycznej uzasadniając to tym, że organizatorem postępowań w tym zakresie jest Centrum Zakupów. Dyrektor wskazał, że poruszana problematyka jest bardzo złożona, a świadomość w tej tematyce znacznie ograniczona, ponieważ wiedza przeciętnego urzędnika, a więc i pracownika Sądu jest niewystarczająca. Przygotowywane są natomiast przez Oddział Gospodarczy zestawienia sporządzane na potrzeby wykonania obowiązujących oraz oszacowania wartości przyszłych umów na dostawę energii elektrycznej.

Zgodnie z treścią Regulaminów Organizacyjnych Sądu¹², do zadań Oddziału Gospodarczego należy m.in. nadzór nad ekonomiczną gospodarką energią. Dyrektor wyjaśnił, że w związku z ww. zapisami, jego zdaniem, Oddział

⁷ Umowa ramowa nr 7/ZP-UR/2016 z 5 lipca 2016 r. oraz umowa wykonawcza nr G-2240-86/16 z 5 lipca 2016 r.

⁸ Umowa generalna nr 34/ZP-U/2017 z 13 listopada 2017 r. oraz umowa wykonawcza nr 0503F/ZP-06/2017/CZDS z 20 grudnia 2017 r.

⁹ Umowa generalna nr WZP-43-17/2018 z 5 października 2018 r. oraz umowa wykonawcza nr 0503F/WZP-43-17/2018 z 15 października 2018 r.

¹⁰ Umowa generalna nr WZP-43-11/2019 z 15 lipca 2019 r. oraz umowa wykonawcza nr 0503F/WZP-43-11/2019 z 24 lipca 2019 r.

¹¹ Na podstawie Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 16 września 2014 r. w sprawie wskazania zamawiającego do przygotowywania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, udzielania zamówień oraz zawierania umów ramowych na rzecz sądów powszechnych.

¹² Z dnia: 31 sierpnia 2016 r., 7 września 2018 r., 10 maja 2019 r., 23 lipca 2019 r. oraz 12 listopada 2019 r.

Gospodarczy zobowiązany był do racjonalnej gospodarki mediami, które skupiały się na działaniach ograniczających zużycie energii poprzez włączanie do sieci urządzeń energooszczędnych oraz ograniczanie zużycia przez odbiorniki już podłączone do instalacji.

(akta kontroli tom I str. 16-65, tom IV str. 1053- 1057, 1297-1298)

1.5. Dyrektor Sądu nie współpracował z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego (dalej: OSD) lub sprzedawcą energii czynnej w celu pozyskania informacji o możliwościach wprowadzenia oszczędności w ponoszeniu opłat za dystrybucję energii elektrycznej. Dyrektor wyjaśnił, że sprzedaż energii podlegała procedurom przetargowym prowadzonym przez Centrum Zakupów w Krakowie i rola Sądu Okręgowego w Poznaniu sprowadzała się jedynie do sporządzenia i przekazania zapotrzebowań, bez wpływu na wynik i uzyskaną ocenę.

(akta kontroli tom I str. 16-17)

1.6. W okresie objętym kontrolą Dyrektor Sądu nie zlecał wyspecjalizowanym podmiotom wykonania analiz w zakresie optymalizacji energii elektrycznej. Jedynie w 2015 r. firma zewnętrzna przeprowadziła analizę problemową w zakresie zidentyfikowania jednostek, które ponoszą opłatę z tytułu mocy biernej. Rezultaty tej analizy przedstawiono w pkt 2.2 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I str. 16-17)

1.7. W Sądzie Okręgowym, w okresie objętym kontrolą sporządzano coroczne zestawienia w zakresie planowanego zapotrzebowania na energię czynną, które przygotowywane były na potrzeby postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego. Nie prowadzono analiz dotyczących możliwości zmniejszenia zużycia energii czynnej oraz zmniejszenia kosztów świadczenia usług dystrybucji. Jak wyjaśnił Dyrektor, było to spowodowane brakiem odpowiednio wykwalifikowanej kadry oraz tym, że poruszona tematyka jest bardzo złożona, a świadomość w tym zakresie znacznie ograniczona. Dyrektor zaznaczył, że nadzór nad realizacją umów wykonawczych sprawuje Centrum Zakupów przy Sądzie Apelacyjnym w Krakowie.

(akta kontroli tom I str. 6-7, 12-17)

W Sądzie Okręgowym oraz w podległych sądach rejonowych nie przeprowadzono audytu wewnętrznego dotyczącego optymalizacji kosztów energii elektrycznej.

(akta kontroli tom V str. 1540)

1.8. Sąd Okręgowy nie występował do OSD o wykonanie usługi przetworzenia, zarchiwizowania i przekazania danych profilowych zarejestrowanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy. W trakcie kontroli Dyrektor uzasadniał to tym, że w jednostce nie było wiedzy, na czym ta usługa polega. Nie analizowano także zużycia energii w poszczególnych strefach czasowych.

(akta kontroli tom I str. 16-17)

W toku kontroli pozyskano od Enea Operator Sp. z o.o. dane profilowe (profil 60-minutowy) w zakresie energii elektrycznej czynnej pobranej, zarejestrowane przez układy pomiarowo-rozliczeniowe dla pięciu PPE¹³. Dokonano także analizy obowiązującej w 2019 r. w Enea Operator Sp. z o.o. taryfy dla usług dystrybucji

¹³ Tj. 1. PLENED0000059000000000023112910 (Poznań ul. Hejmowskiego 2 (I ciąg zasilania), 2. PLENED00000590000000000030615945 (Poznań ul. Hejmowskiego 2 (II ciąg zasilania), 3. PPE PLENED0000059000000000047587590 (Sąd Okręgowy w Poznaniu al. Marcinkowskiego 32), 4. PPE PLENED00000590000000001568496586 (Sąd Rejonowy w Złotowie ul. Konopnickiej 15), 5. PPE PLENED00000590000000000979553574 (Sąd Okręgowy w Środzie Wlkp. ul. Stary Rynek 6)

energii elektrycznej¹⁴, która wykazała, że taryfa OSD nie różnicuje wysokości stawek opłaty sieciowej w strefach czasowych.

(akta kontroli tom IV str. 1047-1049)

1.9. Na podstawie 11 analizowanych PPE stwierdzono, że w dwóch PPE wystąpiły przypadki przekroczenia mocy umownej, które skutkowały naliczeniem opłat z tego tytułu. W pierwszym PPE¹⁵ - Poznań ul. Hejmowskiego 2 (I ciąg zasilania), przekroczenia mocy umownej (300 kW) wystąpiły w 11 miesiącach (tj. od sierpnia do września 2018 r. oraz od kwietnia do grudnia 2019 r.) i wyniosły razem 4081 kW. Łączna opłata za przekroczenie mocy umownej została naliczona w wysokości 51,3 tys. zł netto (63,1 tys. zł brutto), w tym 2,5 tys. zł netto (3,1 tys. zł brutto) w 2018 r. i 48,8 tys. zł netto (60 tys. zł brutto) w 2019 r.¹⁶ W drugim PPE¹⁷ - Poznań ul. Hejmowskiego 2 (II ciąg zasilania) przekroczenia mocy umownej (300 kW) wystąpiły w czterech miesiącach (tj. od maja do sierpnia 2018 r.) i wyniosły 1505 kW. Łączna opłata za przekroczenie mocy umownej została naliczona w wysokości 15,7 tys. zł (19,3 tys. zł brutto)¹⁸.

Dyrektor wskazał, że moc umowna dla powyższych PPE została ustalona na podstawie danych od projektantów, po analizie bieżących potrzeb po zakończeniu budowy¹⁹. W kolejnych latach obiekt był wyposażany w dodatkowe urządzenia klimatyzacyjne²⁰. W chwili oddania budynku do użytku posiadała je tylko serwerownia, a obecnie wszystkie pomieszczenia biurowe i sale rozpraw. Ponadto instalowano urządzenia sieciowe, zestawy komputerowe, rozbudowywano system przeciwpożarowy. Dyrektor podał, że sytuacja energetyczna budynku była dynamiczna, a dopiero obserwacja porównywalnych okresów w kolejnych latach w ogóle umożliwi określenie właściwej mocy. Wskazał, że decyzję o zmianach w przedmiotowym zakresie odłożono do zakończenia ostatniego etapu instalacji urządzeń klimatyzacyjnych oraz uzyskania miarodajnych obserwacji z okresu letniego (lato 2019 r. było praktycznie pierwszym, miarodajnym okresem po zakończeniu rozbudowy systemu klimatyzacji). Z uwagi na powyższe, w październiku 2019 r. wystąpiono do Enea Operator Sp. z o.o. z prośbą o wprowadzenie zmiany w umowie przyłączeniowej do sieci, która po konsultacjach z Generalnym Wykonawcą oraz OSD, polegała na zwiększeniu mocy przyłączeniowej na pierwszym ciągu zasilania o 150 kW, tj. z 300 kW do 450 kW oraz pozostawieniu wartości 300 kW na drugim ciągu bez zmian. Uzasadniono to tym, że zbyt niska moc na ciągu rezerwowym, w stosunku do ciągu głównego, może w przypadku uruchomienia układu SZR²¹ nie gwarantować zasilania rezerwowego. W wyniku powyższych działań, Sąd 30 stycznia 2020 r. otrzymał od OSD nowy projekt umowy o przyłączenie do sieci.

¹⁴ Zatwierdzona decyzją Prezesa Regulacji Energetyki nr DRE.WRE.4211.64.20.2018.2019.KKu z 22 marca 2019 r.

¹⁵ PLENED0000059000000000023112910

¹⁶ Tj. za: 08/2018 219 kW 2.298,62 zł, 09/2018 20 kW 209,92 zł, 04/2019 100 kW 1.270,90 zł, 05/2019 188 kW 2.389,29 zł, 06/2019 1715 kW 21.795,94 zł, 07/2019 903 kW 11.476,23 zł, 08/2019 736 kW 9.353,82 zł, 09/2019 72 kW 915,05 zł, 10/2019 27 kW 343,14 zł, 11/2019 33 kW 419,40 zł, 12/2019 68 kW 864,21 zł.

¹⁷ PLENED0000059000000000030615945

¹⁸ Tj. za: 05/2018 222 kW 2.330,11 zł, 06/2018 324 kW 3.400,70 zł, 07/2018 340 kW 3.568,64 zł, 08/2018 619 kW 6.497,02 zł.

¹⁹ Budynek oddany do użytku w grudniu 2014 r.

²⁰ I etap od 23 grudnia 2015 r., II etap od 17 października 2016 r., III etap 28 grudnia 2016 r., IV etap 27 grudnia 2018 r.

²¹ Tj. Samoczynne Załączanie Rezerwy.

Dyrektor dodał również, że na kanwie prowadzonej kontroli dostrzeżono, iż można dokonać usprawnień i uzyskać oszczędności, co wcześniej nie było tak oczywiste wobec braku świadomości tej problematyki.

NIK wskazuje, że wyżej opisane działania zmierzające do zwiększenia mocy przyłączeniowej nie zostały podjęte niezwłocznie, ponieważ przekroczenia mocy umownej i naliczone opłaty z tego tytułu wystąpiły już w sierpniu 2018 r. Urealnieniu umownej mocy przyłączeniowej nie stało na przeszkodzie prowadzenie prac związanych z montażem urządzeń do klimatyzacji, o czym wspominał Dyrektor.

(akta kontroli tom IV str. 1303-1315, tom V str. 1545a-1545l)

1.10. Dyrektor Sądu podał, że zapotrzebowanie w strefach czasowych nie stanowiło przedmiotu analizy. Dany parametr nie był wymagany zarówno przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu (organ nadzorujący) jak i przez Sąd Apelacyjny w Krakowie, który przeprowadzał postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego. Dyrektor wskazał, że jedną z danych przekazywanych do Sądu Apelacyjnego w Krakowie była obowiązująca taryfa, która zawierała informację w ilu strefach czasowych funkcjonowały konkretne PPE. Dodał także, że dane do zestawień przygotowywane były samodzielnie, a szacunki opierały się na wartościach z roku poprzedniego.

(akta kontroli tom I str. 16-17, tom V str. 1504)

1.11. W okresie objętym kontrolą, w Sądzie Okręgowym nie zawierano umów kompleksowych, tj. umowy na zakup energii elektrycznej i usług dystrybucji.

(akta kontroli tom I str. 16-17)

1.12. Sąd Okręgowy nie przeprowadzał samodzielnie postępowania zmierzającego do zawarcia umowy na zakup energii czynnej dla administrowanych nieruchomości pozostających w jego trwałym zarządzie. Sąd Okręgowy za pośrednictwem jednostki nadrzędnej (Sąd Apelacyjny w Poznaniu) przekazywał do Centrum Zakupów informacje wskazujące szacunkowe zapotrzebowanie w tym zakresie na kolejny rok dla wszystkich swoich PPE.

(akta kontroli tom I str. 6-10)

W okresie objętym kontrolą Sądy: Apelacyjny w Poznaniu i Apelacyjny w Krakowie nie wprowadzały zmian do przygotowanych przez Sąd Okręgowy zapotrzebowań. Pierwsza (i jedyna) ingerencja ze strony Sądu Apelacyjnego w Krakowie w wysokość zapotrzebowanej energii czynnej dla Sądu Okręgowego nastąpiła 19 grudnia 2019 r. poprzez zmniejszenie zapotrzebowania energii czynnej dla PPE²² - Sąd Rejonowy w Chodzieży ul. Krasieńskiego 10.

(akta kontroli tom V str. 1507-1527)

1.13. Zgodnie z „Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Sądzie Okręgowym w Poznaniu”²³, pracownicy merytoryczni²⁴ zobowiązani byli do sprawdzenia faktur pod względem merytorycznym (m.in. czy dokument został wystawiony przez właściwy podmiot, czy planowana operacja gospodarcza znajduje potwierdzenie w założeniach zatwierdzonego planu finansowego). Zadanie to zostało wpisane w zakres obowiązków pracowników. Na odwrocie faktur umieszczano klauzulę: „Sprawdzono pod względem merytorycznym” oraz datę i własnoręczny podpis, a także m.in. dokładny opis operacji gospodarczej (np. „zgodny z zamówieniem”), wskazanie umowy, zgodnie z którą zakup

²² PLENED0000059000000000848522522

²³ Wprowadzoną Zarządzeniem nr 1/2013 Prezesa Sądu Okręgowego w Poznaniu z 2 stycznia 2013 r. oraz Zarządzeniem nr 2/2013 Dyrektora Sądu Okręgowego w Poznaniu z 2 stycznia 2013 r. ze zm.

²⁴ Tj. pracownicy Oddziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w Poznaniu.

był dokonany. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że weryfikacja faktur pod względem merytorycznym polegała na sprawdzeniu np.: daty wystawienia, wysłania a następnie dostarczenia do Sądu celem ustalenia czy nie został uchybiony termin płatności; porównaniu wskazań stanów licznika wykazanych w bieżącej i poprzedniej fakturze, porównaniu zużycia energii wskazanych na fakturach od operatora systemu dystrybucyjnego i sprzedawcy energii elektrycznej, poprawności taryf i mocy umownej, okresu pomiarowego za jaki przedstawiono rozliczenie. Nie analizowano natomiast poszczególnych opłat za usługi dystrybucyjne i zużycie energii.

Weryfikacja 144 faktur VAT²⁵ za okres od grudnia 2018 r. do listopada 2019 r., wystawionych dla sześciu PPE²⁶, nie wykazała przypadków nieterminowych płatności oraz wprowadzenia błędnych danych na fakturach, dotyczących wartości mocy umownej, cen za energię elektryczną, wartości zużycia energii elektrycznej.

Na badanych fakturach znajdowały się m.in. informacje wskazujące umowy będące podstawą zakupu, czy też o przyjęciu usługi (umieszczane przez pracownika Oddziału Gospodarczego) oraz potwierdzające sprawdzenie faktury pod względem merytorycznym (umieszczane przez kierownika lub zastępcę kierownika Oddziału Gospodarczego).

(akta kontroli tom I str. 6-7, 15a-15f, tom IV str. 1300-1308, 1313-1333)

1.14. W okresie objętym kontrolą w Sądzie Okręgowym obowiązywały: umowa o zarządzanie nieruchomością wspólną położoną przy ul. Św. Marcin 66/72 w Poznaniu (zawarta 3 października 2005 r.²⁷); umowa o zasadach wspólnego korzystania z nieruchomości położonej w Poznaniu przy ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79 (zawarta 31 grudnia 2014 r. oraz 15 lipca 2019 r.); umowa użyczenia lokalu w budynku przy ul. Kasprowicza 3 w Lesznie (zawarta 1 stycznia 2007 r.²⁸); umowa użyczenia pomieszczeń w budynku przy al. Powstańców Wlkp. 79 w Pile (zawarta 3 stycznia 2011 r.²⁹).

(akta kontroli tom IV str. 1243-1286)

Szczegółowe badanie trzech pierwszych umów wykazało, że w umowach dot. nieruchomości przy ul. Dąbrowskiego - w § 7 pkt 1 i 2 (umowa z 31 grudnia 2014 r.) oraz w § 8 pkt 1 i 2 (umowa z 15 lipca 2019 r.) postanowiono, że rozliczenia finansowe wynikające z umowy następować będą w oparciu o faktury VAT wystawione przez Uniwersytet Medyczny oraz kserokopie faktur VAT wystawione przez podmiot świadczący daną usługę. Na podstawie tych faktur obliczana jest należność. Pomimo tego, Sąd Okręgowy nie otrzymywał faktur za usługi dystrybucji energii elektrycznej oraz sprzedaż energii elektrycznej, jak również nie zwracał się o nie do podmiotu zarządzającego. W związku z tym, kontrola merytoryczna otrzymywanych faktur odbywała się bez wiedzy o wysokości ponoszonych opłat przez Wiepofama Development Sp. z o.o. w zakresie zużycia energii i ponoszonych opłat za dystrybucję. Dyrektor podał, że kosztami energii elektrycznej Uniwersytet

²⁵ 72 faktur za usługi dystrybucji energii elektrycznej oraz 72 faktur za sprzedaż energii elektrycznej.

²⁶ Tj. 1. PLENED000005900000000000023112910 (Poznań ul. Stanisława Hejnowskiego 2 (I ciąg zasilania), 2. PLENED000005900000000000030615945 (Poznań ul. Stanisława Hejnowskiego 2 (II ciąg zasilania), 3. PLENED000005900000000000047587590 (Poznań Aleja Marcinkowskiego 32), 4. PLENED000005900000000001358329579 (Piła ul. Witaszka 2A), 5. PLENED00000590000000001440076560 (Leszno ul. B. Chrobrego 7), 6. PLENED00000590000000000049253559 (Poznań ul. Piaskowa 4-5).

²⁷ Umowa zmieniona aneksami: nr 1/2008 z 15 grudnia 2008 r., nr 1/2010 z 19 lutego 2010 r., nr 2/2010 z 22 marca 2010 r., nr 6/2011 z 22 marca 2011 r. oraz uchwałami: nr 148/2017 z 21 marca 2017 r. i nr 131/2014 z 26 lutego 2014 r.

²⁸ Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z 15 września 2014 r., nr 2 z 20 października 2015 r. oraz nr 3 z 5 września 2017 r.

²⁹ Umowa zmieniona aneksem z 16 września 2013 r. oraz rozwiązana 30 listopada 2019 r.

Medyczny³⁰ był obciążany (poprzez refakturowanie) przez inny podmiot (Wiepofama Development Sp. z o.o.) na podstawie zawartego pomiędzy nimi porozumienia. Zgodnie z umową zawartą pomiędzy Sądem a Uniwersytetem, rozliczanie kosztów za energię elektryczną odbywało się na podstawie proporcji powierzchni użytkowanej przez Sąd do całkowitej powierzchni budynku (do 30 lipca 2019 r. proporcja ta wynosiła 4%, a od 1 sierpnia 2019 r. 20,6 %). W 2019 r. z tego tytułu Sąd poniósł opłaty w wysokości 12,8 tys. zł netto (15,8 tys. zł brutto).

(akta kontroli tom IV str. 1243-1254, tom V str. 1382-1405)

W umowie dot. nieruchomości przy ul. Św. Marcin, w § 10 pkt II ust. 3 zawarto postanowienie, że „współwłaściciele mają prawo kontroli w każdym czasie prawidłowości rozliczeń należności wynikających z niniejszej umowy”. Ponadto uchwalane były roczne plany gospodarcze, w których wskazywano przewidywane koszty (w tym z tytułu energii elektrycznej) oraz przekazywano roczne rozliczenia poniesionych kosztów. Rozliczenia kosztów energii elektrycznej dokonywano proporcjonalnie do ilości udziałów we współwłasności budynku. Jednocześnie przekazywane były przez zarządcę szczegółowe rozliczenia (w 2019 r. sześć), do których dołączano faktury za energię elektryczną i usługi dystrybucji, na podstawie których można było ustalić: grupę taryfową (C11), moc umowną (110 kW), opłaty: stałą sieciową, przejściową, jakościową.

(akta kontroli tom IV str. 1263-1281, tom V str. 1382-1383, 1439-1502)

Rozliczanie kosztów energii elektrycznej w budynku przy ul. Kasprowicza w Lesznie odbywało się przy zachowaniu proporcji zajmowanej powierzchni. W umowie nie uregulowano możliwości weryfikacji prawidłowości naliczania opłat za energię elektryczną (np. poprzez przekazywanie kserokopii faktur). Pomimo tego, do not księgowych dot. zwrotu kosztów eksploatacyjnych wystawianych przez Prokuraturę Okręgową w Poznaniu³¹ dołączano faktury za usługi dystrybucji i sprzedaż energii elektrycznej, na podstawie których można było ustalić: grupę taryfową (C12A), moc umowną (27 kW), opłaty: stałą sieciową, przejściową i jakościową.

(akta kontroli tom IV str. 1255-1262, tom V str. 1382-1383, 1406-1438)

W okresie objętym kontrolą, Dyrektor nie zgłaszał uwag w zakresie rozliczeń energii elektrycznej w powyższych trzech lokalizacjach. Dyrektor wyjaśnił, że „nie zakładał dotychczas nieprawidłowości w naliczaniu opłat przez operatora”. Wskazał także, że w obiektach położonych w Poznaniu przy ul. Św. Marcin oraz w Lesznie przy ul. Kasprowicza nie wystąpiły opłaty za zużycie energii biernej pojemnościowej. Z kolei weryfikacja otrzymywanych faktur dotyczyła prawidłowości samych obciążeń, ich obliczeń zgodnie z zapisami umów oraz otrzymywanych dokumentów.

(akta kontroli tom V str. 1382-1383)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2017 – 2019 nie prowadzono analiz w zakresie optymalizacji kosztów energii elektrycznej oraz kompleksowej oceny danych wynikających z faktur za usługi jej dystrybucji, które to analizy pozwoliłyby na rzetelne ustalenie faktycznego zapotrzebowania na moc umowną i podjęcie działań w celu ograniczenia opłat za ponadumowny pobór energii biernej pojemnościowej.

(akta kontroli tom I str. 6-7, 16-17, tom IV str. 1297-1298)

³⁰ Zgodnie z § 1 pkt 9 umowy z 31 grudnia 2014 r. (oraz § 1 pkt 4 umowy z 15 lipca 2019 r.) zarząd i administrowanie nieruchomością wspólną wykonuje Uniwersytet Medyczny w Poznaniu.

³¹ Użyczający lokal.

2. W Sądzie nie występowało o faktury za usługi dystrybucji i sprzedaż energii elektrycznej, pomimo że obowiązek dostarczenia faktur wynikał z umów o zasadach wspólnego korzystania z nieruchomości położonej w Poznaniu przy ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79, zawartych 31 grudnia 2014 r. (§ 7 pkt 1 i 2) oraz 15 lipca 2019 r. (§ 8 pkt 1 i 2). Brak działań w tym zakresie skutkowało nierzetelnie prowadzoną weryfikacją faktur za energię elektryczną wystawionych przez Uniwersytet Medyczny i Wiepofama Development Sp. z o.o.

(akta kontroli tom IV str. 1243-1254, tom V str. 1382-1405)

3. W PPE (I ciąg zasilania) funkcjonującym w budynku przy ul. Hejmowskiego 2 w Poznaniu, z opóźnieniem podjęto działania mające na celu dostosowanie mocy przyłączeniowej do faktycznego zapotrzebowania na energię elektryczną. Skutkowało to poniesieniem sankcyjnych opłat za przekroczenia mocy umownej w okresie od sierpnia 2018 r. do grudnia 2019 r. w łącznej kwocie 63,1 tys. zł.

NIK dostrzega jednak, że kontrolowana jednostka podjęła działania w celu dostosowania mocy umownej do faktycznego zapotrzebowania w październiku 2019 r., a częściowym uzasadnieniem opóźnienia w podejmowaniu działań dostosowawczych był trwający proces doposażania obiektu w instalację klimatyzacyjną.

(akta kontroli tom IV str. 1303-1315, tom V str. 1545a-1545l)

OCENA CZĄSTKOWA

W Sądzie Okręgowym, w stosunku do żadnego PPE nie prowadzono analiz w zakresie optymalizacji wydatków na energię elektryczną pod kątem możliwości zmniejszenia kosztów dystrybucji usług energii elektrycznej obejmujących m.in. opłatę stałą sieciową, czy opłatę za energię bierną oddaną. W jednym przypadku nie występowało o faktury za usługi dystrybucji i sprzedaż energii elektrycznej w związku z czym weryfikacja faktur za energię elektryczną odbywała się bez wiedzy o obowiązującej taryfie, mocy umownej, wskazań zużytej energii. W PPE (I ciąg zasilania) funkcjonującym w budynku przy ul. Hejmowskiego 2 w Poznaniu, z opóźnieniem podjęto działania dostosowujące moc przyłączeniową do faktycznych potrzeb obiektu. Wiązało się to przede wszystkim z trwającym procesem instalacji urządzeń klimatyzacyjnych i sprzętu elektronicznego. W październiku 2019 r. podjęto działania mające na celu dostosowanie na tym obiekcie mocy do bieżących potrzeb.

OBSZAR

2. Podejmowanie działań w zakresie wprowadzenia oszczędności w kosztach energii elektrycznej.

Opis stanu faktycznego

2.1. W Sądzie Okręgowym, w okresie objętym kontrolą, nie prowadzono analiz mających na celu ograniczenie zużycia energii czynnej oraz kosztów usług dystrybucji, tj. polegających m.in. na porównaniu mocy umownej i maksymalnej mocy pobranej, zużycia energii czynnej w strefach czasowych. Sąd Okręgowy nie dysponował kluczowymi informacjami dotyczącymi zużycia energii elektrycznej, w związku z czym nie wykorzystywał jej również w procesach decyzyjnych.

(akta kontroli tom I str. 6-7, 16-17)

2.2. W latach 2017-2019 w punktach poboru energii elektrycznej w Sądzie Okręgowym oraz Sądach Rejonowych, nie instalowano układów do kompensacji energii biernej. Zgodnie z uzyskanymi informacjami jedyne rozwiązania techniczne wprowadzone w celu zmniejszenia poboru energii biernej nastąpiły w styczniu

2016 r. (po analizie przeprowadzonej w 2015 r. przez firmę zewnętrzną) w dwóch jednostkach, tj. w: Sądzie Rejonowym w Śremie³², gdzie miesięczny koszt opłat za energię bierną wynosił ok. 660,00 zł oraz w Sądzie Rejonowym w Środzie Wlkp.³³, w którym miesięczne koszty z tego tytułu wynosiły ok. 1 tys. zł. Oba zainstalowane układy służyły do ograniczenia zużycia energii biernej pojemnościowej. Koszt instalacji w pierwszym przypadku wyniósł 10,55 tys. zł, a w drugim 15,79 tys. zł. Szacowany czas zwrotu inwestycji w obu przypadkach wyniósł ok. 16 miesięcy. Jednocześnie od 2017 r. ponoszony jest koszt związany z corocznym przeglądem urządzenia, który wynosi 1,1 tys. zł za sztukę.

Ponadto, z projektu wykonawczego stacji transformatorowej dla Sądu Okręgowego przy ul. Hejmowskiego 2 wynika, że został on wyposażony w baterie kondensatorów służące kompensacji mocy biernej indukcyjnej (pobieranej).

(akta kontroli tom I str. 16-17, tom IV str. 1053-1063)

Analiza danych z faktur za usługi dystrybucji energii elektrycznej z lat 2017-2019 dla powyższych dwóch sądów potwierdziła, że po zastosowaniu nowych rozwiązań nie wystąpiły opłaty z tytułu poboru energii biernej pojemnościowej.

(akta kontroli tom I str. 185a-185d, tom III str. 764-965)

Opłatę za energię bierną w 2015 r. ponosiły również Sądy Rejonowe w: Chodzieży, Kościanie, Nowym Tomyślu, Rawiczu i Złotowie. Jednakże były one znikome co sprawiło, że oszczędności zostałyby wygenerowane w perspektywie bardzo wielu lat mając na uwadze koszty urządzenia oraz założenie, że istniejąca rozdzielnia elektryczna nie zostanie wymieniona na nowszą, uwzględniającą już proponowaną technologię. Dyrektor wyjaśnił, że opierając się na ówczesnym stanie wiedzy wdrożono rozwiązania kompensujące energię bierną tam, gdzie było to możliwe zgodnie ze stanowiskiem wykonawcy (zawarto dwie umowy). Dodał również, że co najmniej trudne jest kwestionowanie opinii technicznych wydawanych przez osoby posiadające uprawnienia elektryczne i zawodowo zajmujące się tak wąską, aczkolwiek specjalistyczną tematyką oraz, że na dzień dzisiejszy wśród pracowników Sądu nie ma osób, które na odpowiednim poziomie technicznym mogą prowadzić dyskusję w przedmiotowej materii. Jedynymi dokumentami z przeprowadzonej analizy są dwie umowy na dzierżawę dwóch urządzeń. Analiz przeprowadzonych w pozostałych sądach, jak wyjaśnił Dyrektor, nie dokumentowano, albowiem nikt nie widział w takim działaniu żadnego celu, tym bardziej, że nie stanowiło to nigdy niczyjego przedmiotu zainteresowania.

(akta kontroli tom I str. 16-17, tom IV str. 1053-1057)

Analiza danych z faktur za usługi dystrybucji energii elektrycznej z lat 2017-2019 dla Sądu Rejonowego w Rawiczu wykazała, że nie wystąpiły opłaty z tytułu poboru energii biernej pojemnościowej. Z kolei, w roku wcześniejszym (w trakcie prowadzenia badań przez firmę zewnętrzną) miesięczne koszty energii biernej pojemnościowej kształtowały się średnio na poziomie 150,00 zł netto. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że prawdopodobnym czynnikiem mogącym mieć wpływ na zanik występowania energii biernej pojemnościowej, była wymiana starego i energochłonnego sprzętu RTV i AGD na nowy i energooszczędny.

(akta kontroli tom I str. 185a-185d, tom III str. 662-763, tom V str. 1530-1531)

2.3. Analiza 144 faktur za usługi dystrybucyjne energii elektrycznej za okres 2017-2019, dotycząca czterech poniższych PPE wykazała, że nie ponoszono opłat

³² PLENED00000590000000000923028538

³³ PLENED00000590000000000979553574

za ponadumowny pobór energii biernej indukcyjnej. Stwierdzono natomiast występowanie opłat za ponadumowny pobór energii biernej pojemnościowej.

Porównanie w latach 2017-2019 kosztów dystrybucji energii biernej (opłaty z tytułu ponadumownego poboru energii biernej pojemnościowej) do kosztów dystrybucji energii czynnej (opłaty uzależnionych od wielkości zużytej energii czynnej, tj. opłaty sieciowej zmiennej, opłaty jakościowej i opłaty kogeneracyjnej) wykazało, że opłaty netto za energię bierną pojemnościową wyniosły:

- w PPE – Sąd Okręgowy w Poznaniu ul. Hejmowskiego 2 (I ciąg zasilania) – 94,6 tys. zł i stanowiły ok. 74% ponoszonych opłat za dystrybucję energii czynnej (sieciowej, jakościowej, kogeneracyjnej³⁴ – 128,6 tys. zł),
- w PPE³⁵ – Sąd Okręgowy w Poznaniu al. Marcinkowskiego 32 – 203,9 tys. zł i stanowiły ok. 114% ponoszonych opłat za dystrybucję energii czynnej (sieciowej, jakościowej, kogeneracyjnej – 178,3 tys. zł),
- w PPE³⁶ – Sąd Rejonowy w Złotowie ul. Marii Konopnickiej 15 – 18,2 tys. zł i stanowiły 48% ponoszonych opłat za dystrybucję energii czynnej (sieciowej, jakościowej, kogeneracyjnej – 37,9 tys. zł),
- w PPE³⁷ – Sąd Rejonowy w Chodzieży ul. Krasieńskiego 10 – 23,0 tys. zł i stanowiły 128% ponoszonych opłat za dystrybucję energii czynnej (sieciowej, jakościowej, kogeneracyjnej – 17,9 tys. zł).

W ww. okresie udział opłat z tytułu ponadumownego poboru energii biernej pojemnościowej w stosunku do wartości opłat netto za dystrybucję energii wyniósł 22% (PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu ul. Hejmowskiego 2³⁸), 34% (PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu al. Marcinkowskiego 32³⁹), 22% (PPE Sąd Rejonowy w Złotowie⁴⁰), 39% (PPE Sąd Rejonowy w Chodzieży⁴¹).

Sąd Okręgowy nie podejmował działań w celu wprowadzenia oszczędności w zakresie ponoszenia opłat za zużycie energii biernej pojemnościowej. Łączny koszt z tego tytułu dla powyższych PPE wyniósł 339,7 tys. zł netto (417,9 tys. zł brutto).

Prócz powodów braku prowadzenia analiz (przytoczonych już wcześniej), Dyrektor wskazał także na brak ogólnych przepisów, wytycznych, które byłyby dla odbiorcy podstawą (zobowiązaniem) do instalacji urządzeń kompensujących energię bierną. Również Sąd nie stworzył wewnętrznych regulacji, które obligowałyby do takiego działania, albowiem nie stanowi to przedmiotu jego statutowej działalności. Ponadto, wskazał, że winna być przeprowadzona akcja informacyjna przez operatora sieci, gdyż świadomość problematyki jest marginalna.

(akta kontroli tom I str. 185a-185d, 185-583, tom II str. 585-661, tom III str. 966-1040, tom IV str. 1053-1057)

2.4. W Sądzie Okręgowym jak i podległych mu sądach funkcjonalnych działały PPE z grupami taryfowymi: B21, C21, C22a, C11 i C12a. Szczegółowym badaniem objęto te PPE, gdzie moc umowna była wyższa od 40 kW. Wszystkie PPE miały podpisane umowy dystrybucyjne z Enea Operator Sp. z o.o., która w taryfach dla usług dystrybucji energii elektrycznej obowiązujących w latach 2017-2019

³⁴ Opłata naliczana od 2019 r.

³⁵ PLENED0000059000000000047587590

³⁶ PLENED00000590000000001568496586

³⁷ PLENED00000590000000000848522522

³⁸ Wartość netto dystrybucji – 423 tys. zł.

³⁹ Wartość netto dystrybucji – 592 tys. zł.

⁴⁰ Wartość netto dystrybucji – 82,3 tys. zł.

⁴¹ Wartość netto dystrybucji – 58,3 tys. zł.

nie zróżnicowała stawek opłat sieciowych dla grup taryfowych w różnych strefach czasowych.

(akta kontroli tom V str. 1548-1549)

2.5. W latach 2017-2019 nie zmieniano grup taryfowych C2x na C1x, w tym związanych ze zmianą wartości zabezpieczeń przedlicznikowych.

(akta kontroli tom IV str. 1053-1057)

2.6. W dziewięciu funkcjonujących PPE z grupami taryfowymi C21 (osiem) oraz C22a (jeden) nie stwierdzono przypadków, by istniały techniczne możliwości do zastosowania grupy taryfowej C1x, bowiem zabezpieczenia przedlicznikowe dla powyższych PPE wynosiły od 80 do 250 A⁴², a moc umowna od 36⁴³ do 450 kW. W przypadku siedmiu PPE maksymalne moce pobrane w okresie od 2017 do 2019 r. wyniosły poniżej 40 kW i kształtowały się na poziomie od 14⁴⁴ do 32⁴⁵ kW.

(akta kontroli tom I str. 115-118, tom I - III str. 185-1040, tom V str. 1590-1591)

2.7. Zgodnie z Taryfą OSD na 2020 r.⁴⁶ moc umowną można zamówić raz w roku indywidualnie dla każdego miejsca dostarczenia (pkt 4.2.2 Taryfy). Dopuszcza się zamawianie mocy umownej w niejednakowych wielkościach na poszczególne, nie krótsze niż miesięczne, okresy roku (pkt. 4.2.3 Taryfy). W przypadku zmniejszenia mocy umownej, w rozliczeniach za świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej składnik stały stawki sieciowej zwiększa się o 10% dla całego okresu objętego korektą (pkt 4.2.7 Taryfy). Moc umowna dla dziewięciu badanych PPE była określana w umowach o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartych z Enea Operator Sp. z o.o.⁴⁷, a termin do zmiany mocy umownej określono jako 31 października każdego roku kalendarzowego. W latach 2017-2019 Sąd Okręgowy nie składał wniosków do OSD o zmianę mocy umownej.

⁴² Dane o wartości zabezpieczeń przedlicznikowych w jednym przypadku pozyskane z umowy o świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej, z faktur za usługi dystrybucji energii elektrycznej oraz od Enea Operator Sp. z o.o.

⁴³ Dotyczy PPE PLENED00000590000000000848522522 (Sąd Rejonowy w Chodzieży ul. Krasieńskiego 10) gdzie moc umowna wyniosła 36 kW, a założone zabezpieczenie przedlicznikowe 80 A, czym nie spełniono warunku zakwalifikowania do niższej grupy taryfowej np. C11 lub C12a.

⁴⁴ Dotyczy PPE PLENED0000059000000000049253559 (Sąd Okręgowy w Poznaniu ul. Piaskowa 4-5).

⁴⁵ Dotyczy PPE PLENED00000590000000000848522522 (Sąd Rejonowy w Chodzieży ul. Krasieńskiego 10) i PLENED00000590000000000923028538 (Sąd Rejonowy w Śremie ul. Franciszkańska 4).

⁴⁶ Decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr DRE.WPR.4211.96.5.2019.Kku z 17 grudnia 2019 r.

⁴⁷ 1. PLENED0000059000000000049253559 (Sąd Okręgowy w Poznaniu ul. Piaskowa 4-5) umowa nr D/5100-1 z 21 października 2013 r. 2. PLENED00000590000000000979553574 (Sąd Okręgowy w Środzie Wilkp. ul. Stary Rynek 6) umowa nr D//53/5A/13/001776/0 z 21 stycznia 2015 r. 3. PLENED000005900000000001358329579 (Sąd Okręgowy w Poznaniu – ośrodek zamieszcowy w Pile ul. Witaszka 2a) umowa nr D//56/10210686/00001/0 z 21 maja 2018 r. 4. PLENED00000590000000001440076560 (Sąd Okręgowy w Poznaniu – ośrodek zamieszcowy w Lesznie ul. Bolesława Chrobrego 7) umowa nr D//57/5A/13/001565/0/WO8711 z 21 października 2013 r. 5. PLENED00000590000000001440490524 (Sąd Rejonowy w Rawiczu ul. Buszy 1) umowa nr D//57/10210686/01701/0 z 9 marca 2015 r. 6. PLENED00000590000000000923028538 (Sąd Okręgowy w Śremie ul. Franciszkańska 4) umowa nr D//53/5A/13/001024/0 z 7 października 2013 r. 7. PPE PLENED0000059000000000047587590 (Sąd Okręgowy w Poznaniu al. Marcinkowskiego 32) umowa nr D/852-1 z 21 października 2013 r. 8. PPE PLENED00000590000000001568496586 (Sąd Rejonowy w Złotowie ul. Marii Konopnickiej 15) umowa nr D//58/5A/12/001813/0 z 1 czerwca 2012 r. 9. PPE PLENED00000590000000000848522522 (Sąd Rejonowy w Chodzieży ul. Krasieńskiego 10) umowa nr D//52/10210686/00001/0 z 30 czerwca 2016 r. 10. PPE PLENED00000590000000000023112910 (Poznań ul. Hejmowskiego 2 - I ciąg zasilania) umowa nr D/4494-1 z 8 kwietnia 2015 r. 11. PPE PLENED00000590000000000030615945 (Poznań ul. Hejmowskiego 2 - II ciąg zasilania) umowa nr D//50/10210686/10600/0 z 10 listopada 2015 r.

Analiza mocy umownej i maksymalnej mocy pobranej zarejestrowanej przez licznik rozliczeniowy oraz wykazanej w 307 fakturach za usługi dystrybucji energii elektrycznej za okres od stycznia 2017 r.⁴⁸ do grudnia 2019 r. wykazała, że:

- PPE⁴⁹ – Sąd Okręgowy w Poznaniu al. Marcinkowskiego 32 – moc umowna to 450 kW. W 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 150 kW (marzec) do 192 kW (sierpień), tj. od 33% do 43% mocy umownej. W 2018 r. od 156 kW (październik) do 223 kW (czerwiec), tj. od 35% do 50% mocy umownej, a w 2019 r. od 153 kW (marzec) do 250 kW (czerwiec), tj. od 34% do 56% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 128,3 tys. zł netto;
- PPE⁵⁰ – Sąd Okręgowy w Poznaniu - ośrodek zamiejscowy w Pile ul. Witaszka 2a – moc umowna to 70 kW. W 2018 r. (od czerwca) maksymalna moc pobrana wyniosła od 2 kW (grudzień) do 6 kW (czerwiec), tj. od 3% do 9% mocy umownej, w 2019 r. od 3 kW (styczeń, luty, lipiec, sierpień) do 16 kW (październik), tj. od 4% do 23% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 15,9 tys. zł netto;
- PPE⁵¹ – Sąd Okręgowy w Poznaniu ul. Piaskowa 4-5 – moc umowna to 60 kW. W 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 7 kW (maj, czerwiec, sierpień, październik) do 10 kW (kwiecień, listopad, grudzień), tj. od 12% do 17% mocy umownej. W 2018 r. od 7 kW (kwiecień) do 14 kW (wrzesień), tj. od 12% do 23% mocy umownej, a w 2019 r. od 7 kW (marzec) do 12 kW (czerwiec), tj. od 12% do 20% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 17,1 tys. zł netto;
- PPE⁵² – Sąd Okręgowy w Środzie Wlkp. ul. Stary Rynek 6 – moc umowna to 60 kW. W 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 20 kW (wrzesień) do 31 kW (maj, sierpień), tj. od 33% do 52% mocy umownej. W 2018 r. od 20 kW (kwiecień, grudzień) do 31 kW (lipiec, sierpień), tj. od 33% do 52% mocy umownej, a w 2019 r. od 20 kW (marzec, październik, listopad, grudzień) do 31 kW (czerwiec), tj. od 33% do 52% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 17,1 tys. zł netto;
- PPE – Sąd Rejonowy w Złotowie ul. Marii Konopnickiej 15 – moc umowna to 55 kW. W 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 34 kW (wrzesień) do 39 kW (styczeń, luty, czerwiec), tj. od 62% do 71% mocy umownej. W 2018 r. od 36 kW (kwiecień) do 42 kW (lipiec), tj. od 65% do 76% mocy umownej, a w 2019 r. od 33 kW (październik, listopad) do 50 kW (czerwiec), tj. od 60% do 91% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 15,7 tys. zł netto;
- PPE⁵³ – Sąd Okręgowy w Poznaniu – ośrodek zamiejscowy w Lesznie ul. Bolesława Chrobrego 7 – moc umowna to 45 kW. W 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 11 kW (marzec, wrzesień, październik, grudzień) do 15 kW (lipiec) tj. od 24% do 33% mocy umownej. W 2018 r. od 11 kW (kwiecień, grudzień) do 16 kW (sierpień), tj. od 24% do 36% mocy umownej, a w 2019 r. od 12 kW (luty, kwiecień, październik) do 16 kW (czerwiec, lipiec), tj. od 27% do 36% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 - 2019 wyniosła 12,8 tys. zł netto;

⁴⁸ W jednym przypadku od czerwca 2018 r.

⁴⁹ PLENED0000059000000000047587590

⁵⁰ PLENED000005900000000001358329579

⁵¹ PLENED00000590000000000049253559

⁵² PLENED00000590000000000979553574

⁵³ PLENED000005900000000001440076560

- PPE⁵⁴ – Sąd Okręgowy w Rawiczu ul. Buszy 1 – moc umowna to 48 kW. W 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 16 kW (marzec, kwiecień, maj, czerwiec, sierpień, wrzesień, październik) do 21 kW (styczeń), tj. od 33% do 44% mocy umownej. W 2018 r. od 15 kW (kwiecień) do 21 kW (listopad), tj. od 31% do 44% mocy umownej, a w 2019 r. od 16 kW (grudzień) do 25 kW (czerwiec), tj. od 33% do 52% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 13,7 tys. zł netto;
- PPE⁵⁵ – Sąd Okręgowy w Śremie ul. Franciszkańska 4 – moc umowna to 40 kW. W 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 19 kW (marzec, kwiecień) do 25 kW (listopad), tj. od 47% do 62% mocy umownej. W 2018 r. od 19 kW (listopad, grudzień) do 32 kW (wrzesień), tj. od 47% do 80% mocy umownej, a w 2019 r. od 19 kW (kwiecień, maj) do 29 kW (czerwiec), tj. od 47% do 72% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 11,4 tys. zł netto;
- PPE⁵⁶ - Sąd Rejonowy w Chodzieży ul. Krasińskiego 10 - moc umowna to 36 kW, w 2017 r. maksymalna moc pobrana wyniosła od 14 kW (sierpień) do 32 kW (wrzesień), tj. od 39% do 89% mocy umownej. W 2018 r. od 16 kW (kwiecień, maj) do 25 kW (wrzesień), tj. od 44% do 69% mocy umownej, a w 2019 r. od 18 kW (kwiecień, maj, lipiec) do 26 kW (czerwiec), tj. od 50% do 72% mocy umownej. Opłata stała sieciowa w latach 2018 – 2019 wyniosła 10,3 tys. zł netto.

Z powyższej analizy wynika, że w ww. przypadkach faktyczna maksymalna moc pobrana wyniosła od 3 do 91% mocy umownej.

Dla potrzeb kontroli NIK opracowano metodykę wyliczenia oszczędności w wydatkach ponoszonych na opłatę stałą sieciową⁵⁷. W 2018 r. wyliczono skorygowaną moc umowną dla każdego okresu rozliczeniowego poprzez przyjęcie faktycznego poboru mocy w analogicznym okresie 2017 r., w 2019 r. do wyliczenia przyjęto większą z dwóch wartości poboru mocy w analogicznych okresach 2017 r. i 2018 r., a w 2020 r. – największą z trzech wartości w analogicznych okresach 2017 r., 2018 r. i 2019 r. Do tak wyliczonej mocy skorygowanej dodano 25% zapas mocy. Przy wyliczeniach uwzględniono także zakres dopuszczalnej przez OSD mocy umownej (minimalnej i maksymalnej) dla danego PPE.

Przyjmując założenie, że w poszczególnych okresach rozliczeniowych moc umowna byłaby dostosowana do rzeczywistych potrzeb jednostki (wyliczonych zgodnie z ww. zasadą), to w latach 2018-2019 opłata stała sieciowa netto wyniosłaby:

- 1) 64,5 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu (al. Marcinkowskiego), a oszczędności 63,8 tys. zł netto,
- 2) 3,2 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy Ośrodek Zamiejscowy w Pile (funkcjonuje od czerwca 2018 r.), a oszczędności 12,5 tys. zł netto,
- 3) 4 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu (ul. Piaskowa), a oszczędności 13,1 tys. zł netto,
- 4) 9,2 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Środzie Wielkopolskiej, a oszczędności 7,8 tys. zł netto,
- 5) 13,7 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Złotowie, a oszczędności 1,8 tys. zł netto,
- 6) 4,7 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy Ośrodek Zamiejscowy w Lesznie, a oszczędności 8,1 tys. zł netto,

⁵⁴ PLENED00000590000000001440490524

⁵⁵ PLENED00000590000000000923028538

⁵⁶ PLENED00000590000000000848522522

⁵⁷ Iloczyn wartości mocy umownej i opłaty stałej sieciowej.

- 7) 6,3 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Rawiczu, a oszczędności 7,1 tys. zł netto,
- 8) 8,4 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Śremie, a oszczędności 2,6 tys. zł netto,
- 9) 6,8 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Chodzieży, a oszczędności 2,9 zł netto.

W 2020 r. dla ww. PPE opłata stała sieciowa netto wyniesie⁵⁸ ogółem 139,1 tys. zł⁵⁹, a przy zastosowaniu obliczeń mocy skorygowanej opłata netto mogłaby wynieść:

- 1) 38,8 zł w PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu (al. Marcinkowskiego), a oszczędności 33,5 tys. zł netto,
- 2) 2,3 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy Ośrodek Zamiejskowy w Pile (funkcjonuje od czerwca 2018 r.), a oszczędności 8,9 tys. zł netto,
- 3) 2,3 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu (ul. Piaskowa), a oszczędności 7,3 tys. zł netto,
- 4) 5,3 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Środzie Wielkopolskiej, a oszczędności 4,3 tys. zł netto,
- 5) 8,1 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Złotowie, a oszczędności 0,8 tys. zł netto,
- 6) 2,8 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy Ośrodek Zamiejskowy w Lesznie, a oszczędności 4,4 tys. zł netto,
- 7) 4 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Rawiczu, a oszczędności 3,7 tys. zł netto,
- 8) 5 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Śremie, a oszczędności 1,4 tys. zł netto,
- 9) 4,2 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Chodzieży, a oszczędności 1,6 tys. zł netto.

(akta kontroli str. 185a-185d, 185-583, 662-1040, 1287-1298, 1309-1315, 1553-1561)

W zakresie przyczyn niedostosowania mocy umownej do faktycznych potrzeb poszczególnych PPE, Dyrektor wskazał, że wiedza przeciętnego urzędnika, a więc i pracownika Sądu w tej materii jest niewystarczająca.

(akta kontroli tom IV str. 1297-1298)

Sąd Okręgowy, w jednym budynku przy ul. Hejmowskiego 2, posiada podwójne zasilanie, które jest efektem realizacji „Wytycznych do projektowania budynków dla sądów powszechnych” wydanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości:

- 1) PPE o mocy umownej 300 kW – I ciąg zasilania (podstawowy),
- 2) PPE o mocy umownej 300 kW – II ciąg zasilania (rezerwowy).

Analiza danych z faktur za usługi dystrybucji energii elektrycznej w 2019 r. dla PPE – Poznań ul. Hejmowskiego 2 (II ciąg zasilania) wykazała, że przy maksymalnej mocy pobranej wynoszącej 3 kW opłata stała sieciowa wyniosła 43,7 tys. zł netto (53,8 tys. zł brutto). Przy zastosowaniu minimalnej mocy zamówionej wynoszącej 208 kW⁶⁰ łączna wysokość opłaty stałej sieciowej wyniosłaby 30,3 tys. zł netto (37,3 tys. zł brutto), co dałoby oszczędności w wysokości 13,4 tys. zł netto (16,5 tys. zł brutto). W 2020 r. dla ww. PPE opłata stała sieciowa netto wyniesie ogółem 48,3 tys. zł netto (59,5 tys. zł brutto). Przy zastosowaniu obliczeń mocy skorygowanej opłata netto mogłaby wynieść 33,5 tys. zł netto (41,2 tys. zł brutto), a oszczędności 14,8 tys. zł netto (18,2 tys. zł brutto).

(akta kontroli tom I str. 185a-185d, tom I – III str. 185-1040, tom IV str. 1050-1057,)

⁵⁸ Iloczyn wartości mocy umownej i składnika stałego stawki sieciowej przyjętej przez OSD na 2020 r. (13,41 zł).

⁵⁹ 72,4 tys. zł netto w PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu (al. Marcinkowskiego) przy mocy umownej 450 kW, 11,3 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy Ośrodek Zamiejskowy w Pile przy mocy umownej 70 kW, 9,7 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy w Poznaniu (ul. Piaskowa) przy mocy umownej 60 kW, 9,7 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Środzie Wielkopolskiej przy mocy umownej 60 kW, 8,9 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Złotowie przy mocy umownej 55 kW, 7,2 tys. zł w PPE Sąd Okręgowy Ośrodek Zamiejskowy w Lesznie przy mocy umownej 45 kW, 7,7 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Rawiczu przy mocy umownej 48 kW, 6,4 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Śremie przy mocy umownej 40 kW, 5,8 tys. zł w PPE Sąd Rejonowy w Chodzieży przy mocy umownej 36 kW.

⁶⁰ Informacja pozyskana od OSD pismem z 18 lutego 2020 r. o nr DK/SW-48/20.

Dyrektor wyjaśnił, że nie posiada wiedzy na temat minimalnej mocy jaka może być zamówiona dla zasilania rezerwowego. Działania Dyrektora w zakresie dostosowania mocy umownych do faktycznych potrzeb dwóch ciągów zasilania przedstawiono w pkt. 1.9 wystąpienia. Dodał także, że Sąd nie posiada wiedzy o rozliczaniu kosztów dystrybucji energii elektrycznej z zastosowaniem sumatora mocy, oraz że nie posiada dokumentów, które umożliwiają stwierdzenie, iż operator oferował lub nie oferował rozliczania z zastosowaniem sumatora mocy.

(akta kontroli tom IV str. 1053-1057)

2.8. Sąd Okręgowy, poza instalacją trzech układów do kompensacji energii biernej (patrz: pkt 2.2), w budynku przy ul. Hejmowskiego 2 wprowadził następujące rozwiązania techniczne: oświetlenie w sanitariatach oraz korytarzach bocznych na kondygnacjach biurowych wyposażono w czujniki ruchu; w części garażowej sukcesywnie (po przepaleniu świetlówek) instalowano energooszczędne źródła światła wyprodukowane w technologii led, wokandy elektroniczne przed salami rozpraw skonfigurowano w taki sposób, że po godzinach urzędowania przechodzą w tryb uśpienia; wyłączono zewnętrzną iluminację. Większość powyższych rozwiązań funkcjonuje od początku użytkowania budynku i została wykonana przez generalnego wykonawcę. Ponadto w Sądzie Rejonowym w Złotowie zmodernizowano oświetlenie awaryjne, które zostało zaprojektowane w technologii led. Jednocześnie wprowadzano rozwiązania organizacyjne, tj.: w art. 13 § 1 ppkt 1 Regulaminu pracy pracowników zatrudnionych w Sądzie Okręgowym wskazano, że pracownik opuszczający pomieszczenie jako ostatni zobowiązany jest do zabezpieczenia wszelkich urządzeń elektrycznych; w zakresach obowiązków sprzątaczek powierzono obowiązek wyłączania urządzeń biurowych; w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego określono obowiązki osób zatrudnionych w budynku wskazując, że nie wolno pozostawiać bez nadzoru urządzeń elektrycznych; na wewnętrznym portalu informacyjnym umieszczane są komunikaty informacyjne Dyrektora Sądu dotyczące wyłączania klimatyzacji po zakończeniu pracy oraz nie używania klimatyzacji przy równocześnie otwartych oknach; centralne wyłączanie zasilania realizowanego dla urządzeń klimatyzacji dla części biurowych budynku w okresie grzewczym; w treści umowy dotyczącej usługi utrzymania czystości zapisano, że pracownicy wykonawcy zobowiązani są do wyłączania oświetlenia po zakończeniu pracy w danym pomieszczeniu; w instrukcji ochrony obiektu wskazano, że pracownicy ochrony codziennie mają obowiązek wygaszenia świateł.

Jak już wskazano wcześniej, w Sądzie Okręgowym nie prowadzono analiz zużycia energii elektrycznej i ponoszonych z tego tytułu kosztów. Powyższe rozwiązania techniczne zostały wprowadzone już na etapie budowy. Dlatego też trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy wprowadzenie takich rozwiązań spowodowało wygenerowanie energii biernej pojemnościowej i kosztów z nią związanych, czy też wprost przeciwnie ich niewprowadzenie wpłynęłoby na spadek zużycia energii i ponoszonych kosztów.

NIK, przywołane działania organizacyjne (zwłaszcza te dotyczące zachowań ludzkich) uznaje za pozytywną praktykę w działaniach ograniczających zużycie energii elektrycznej, aczkolwiek bardzo trudnych (niemożliwych) do zmierzenia.

(akta kontroli tom I str. 16-17, tom IV str. 1053-1057, 1074-1087, 1297-1298, tom V str. 1530-1531, 1536)

2.9. Zgodnie z uzyskanymi od Dyrektora wyjaśnieniami, przed planowaną wymianą oświetlenia (stopniową) w hali garażowej w budynku przy ul. Hejmowskiego 2 nie uwzględniano możliwości wzrostu ponoszonych kosztów za energię bierną. Także przed wprowadzaniem nowych urządzeń (np. klimatyzatory w salach

rozpraw) nie uwzględniano możliwości wzrostu ponoszonych kosztów na energię bierną.

(akta kontroli tom V str. 1382-1383, 1533-1534)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie podejmowano skutecznych działań w celu ograniczenia opłat ponoszonych na energię bierną pojemnościową, czego wynikiem był znaczny ich udział, wynoszący od 22 % do 39 % w opłatach ponoszonych za dystrybucję. Nie przeprowadzono rzetelnej analizy w zakresie zmniejszenia poboru energii biernej pojemnościowej m.in. w zakresie zasadności zainstalowania układów do kompensacji tej energii, co spowodowało, że w czterech kontrolowanych PPE za okres 2017 – 2019 poniesione opłaty za energię bierną pojemnościową wyniosły 339,7 tys. zł netto (417,8 tys. zł brutto).

(akta kontroli tom I - II str. 185a-185d, 185-583, 585-661, tom III str. 966-1040, tom IV str. 1053-1057)

2. W Sądzie nie podejmowano działań na rzecz dostosowania mocy umownej określonej dla PPE w umowach dystrybucyjnych do faktycznego zapotrzebowania na moc, co stało w sprzeczności z zasadami prawidłowej gospodarki określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶¹. Przeprowadzona w trakcie kontroli NIK analiza wykazała różnice pomiędzy maksymalną mocą pobraną, a mocą umowną. W dziewięciu PPE maksymalna moc pobrana wynosiła od 3 do 91% mocy umownej. Brak działań w zakresie dostosowania mocy umownej do faktycznego zapotrzebowania skutkowało ponoszeniem opłaty stałej sieciowej w wartościach zawyżonych w stosunku do rzeczywistego zapotrzebowania na moc umowną. Z szacunkowych wyliczeń wykonanych w trakcie kontroli wynika, że przy zamówieniu mocy o niższej wartości, potencjalne oszczędności w opłacie stałej sieciowej w latach 2018-2019 mogłyby wynieść 119,7 tys. zł netto (147,2 tys. zł brutto). Natomiast w 2020 r. opłata stała sieciowa mogłaby być niższa o 65,9 tys. zł netto (81 tys. zł brutto).

(akta kontroli tom I str. 185a-185d, 185-583, tom III str. 662-1040, tom IV 1287-1298, 1309-1315, tom V str. 1553-1561)

OCENA CZĄSTKOWA

Sąd Okręgowy wprowadzał rozwiązania organizacyjne i techniczne mające na celu ograniczenie zużycia energii elektrycznej. Nie podejmował jednak działań nakierowanych na zmniejszenie opłat za pobór energii biernej pojemnościowej, które łącznie w badanym okresie wyniosły 417,8 tys. zł brutto. Nie dostosował także mocy umownej do faktycznych potrzeb poszczególnych obiektów (PPE), czego konsekwencją było poniesienie przez Sąd w latach 2018–2019 zawyżonej opłaty stałej sieciowej (szacunkowo o 147,2 tys. zł brutto).

⁶¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
- 1) prowadzenie kompleksowych analiz w zakresie optymalizacji kosztów energii elektrycznej,
 - 2) podjęcie działań w celu dostosowania mocy umownej do faktycznych potrzeb poszczególnych obiektów Sądu Okręgowego w Poznaniu jak i podległych sądów rejonowych,
 - 3) podjęcie działań w celu ograniczenia kosztów ponoszonych za ponadumowny pobór energii biernej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 9 kwietnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Krzysztof Kowalak
Inspektor kontroli państwowej

Dyrektor
z up. p.o. Wicedyrektor
Tomasz Nowiński

.....
podpis

.....
podpis